

DR Krediteringsmanual

0. Indhold

1. Quick guide
2. Kreditregler
3. Designregler
4. Særligt for eksterne produktioner
5. Kan/skal krediteres?
6. Supplerende kredit ved dramatik og større events
7. Synstolkningskreditering
8. Kontakt

1. Quick guide

1.0 Formål

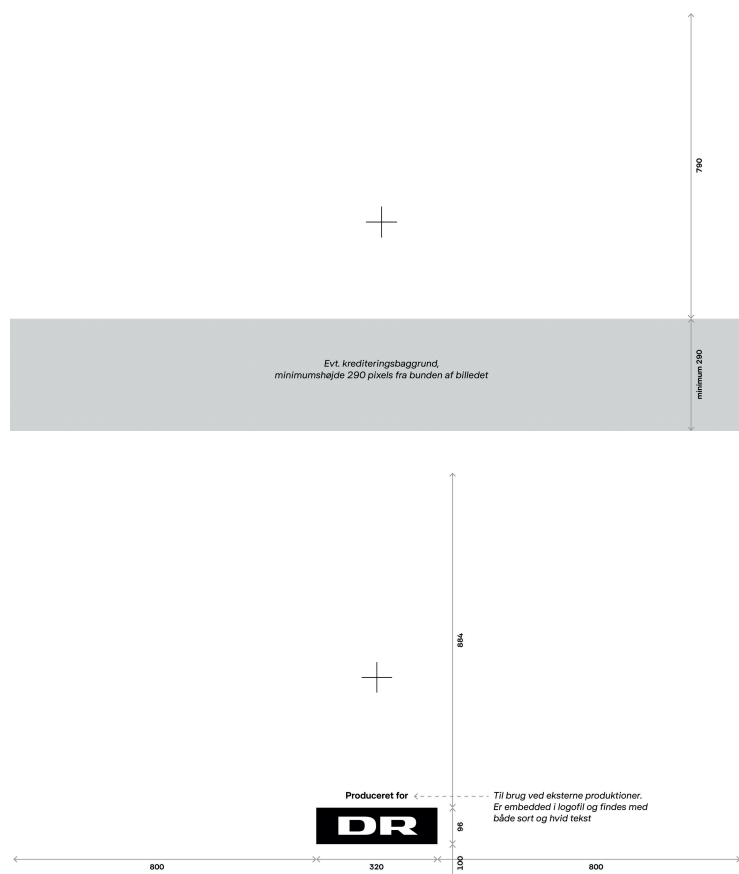
Formålet med kredit i DRs tv-programmer er at kreditere de personer, som ophavsretligt, overenskomstmæssigt eller kontraktligt har krav på det, samt at orientere seerne om, hvem der har bidraget selvstændigt og kreativt til et programs tilblivelse.

Kreditreglerne skal sikre en ensartet og hurtig kreditaftvikling i DRs sendeflader.

1.1 Design

Slutkreditering i DR programmer skal placeres i et specifikt skærmområde og bruge et særligt animeret logosystem. Dette sikrer at jeres kreditering ikke overskrives med DR's markedsføring.

Find forklarende videoer, regler og skabeloner til korrekt udformning af kreditering i DR programmer på www.dr.dk/om-dr/designmanager/grid-og-kreditering

2. Kreditregler

2.0 Formål

Formålet med kredit i DRs tv-programmer er at kreditere de personer, som ophavsretligt, overenskomstmæssigt eller kontraktligt har krav på det, samt at orientere seerne om, hvem der har bidraget selvstændigt og kreativt til et programs tilblivelse.

Efter ophavsretsloven har ophavsmanden krav på at blive krediteret i overensstemmelse med god skik, og denne ret kan ikke tilsidesættes ved aftale.

Formålet med DRs kreditregler er at sikre en ensartet og hurtig kreditafvikling i DRs sendeflader på tv bl.a. ved:

- at kredit integreres mest muligt i programmet.
- at kredit afvikles hurtigst muligt.
- at de rigtige funktioner og personer krediteres, og kun disse.
- at seerne finder kredit meningsfyldt og forstår de anvendte funktionsbetegnelser.

2.1 Form

For at sikre flowet i programfladerne skal kredit altid vises sammen med en programrelevant lyd- og billedside. Målet er at integrere kredit mest muligt i programmet. Der krediteres i kreditsekvensen i slutningen af programmet, medmindre der er tale om dramaproduktioner, se pkt. 5.0.

2.2 Varighed

Den samlede kredit af programmet skal overholde følgende maksimumvarigheder:

- a] 20 sek. for programmer med en varighed under 60 min.
- b] 30 sek. for programmer med en varighed over 60 min.
- c] 45 sek. for større dansk dramatik.

Allerede når redaktionerne bestiller evt. signaturmusik og grafik skal ovenstående varigheder respekteres - og kreditlisterne må gerne afvikles hurtigere.

2.3 Indhold

Hvem skal krediteres?

Efter ophavsretsloven, DRs overenskomster og evt. kontrakter skal der ske kreditering af ophavsmænd og udøvende kunstnere i overensstemmelse med, hvad der her er god skik. Man er ophavsmand, hvis man har bidraget med en selvstændig og kreativ indsats med afgørende betydning for programmets indhold og form.

Under pkt. 4.0 er det nærmere beskrevet, hvem der skal krediteres.

Bemærk:

- at det er medarbejderens eller den medvirkendes funktion i det aktuelle program, der afgør, om de skal krediteres - ikke deres stillingsbetegnelse.
- at der skal krediteres, selv om alle rettigheder er erhvervet.
- at der skal krediteres, selvom der sker indrapportering til Koda/Gramex - det er to forskellige ting.

Hvor mange gange?

Den enkelte medarbejder eller medvirkende kan kun krediteres én gang i programmet for den samme funktion. De, som er krediteret ved programmets start, nævnt eller subtitlet undervejs, må således kun krediteres i slutningen af programmet, hvis de har udført andre funktioner, som iflg. reglerne skal krediteres, fx. hvis en person er både manuskriptforfatter og instruktør eller hvis vedkommende kun er krediteret på et værk i programmet og samtidig er ophavsmand på andre værker.

Flere om samme funktion.

Når flere personer krediteres for samme funktion, kan den hovedansvarliges navn fremhæves grafisk.

Bemærk, at der kun opnås medophavsret, såfremt den pågældende har ydet en selvstændigt skabende indsats. Det vil sige, at den pågældende har sat sit præg på værket og selv har truffet kunstneriske valg og ikke udelukkende arbejdet efter en andens anvisninger eller instruktion. Assisterter vil derfor typisk ikke have medophavsret og skal derfor ikke krediteres.

2.4 Eksterne produktioner

Bestilte produktioner

Kredit i forbindelse med bestilte eksterne produktioner skal overholde DRs kreditregler. Ansvar for påhviler DR Medier eller den bestillende afdeling.

Indkøbte (færdigproducerede) produktioner

Indkøbte programmer defineres som færdigproducerede programmer, der er produceret uden støtte fra DR - og som DR efterfølgende køber visningsrettigheder til fx. spillefilm/dokumentarprogrammer/shows. Kredit i forbindelse med indkøbte programmer skal så vidt det forhandlingsmæssigt er muligt tilpasses indhold og form i DRs kreditregler.

Kildeangivelse af eksterne producenter

Der skal altid ske en kildeangivelse af producenten, når DR bestiller eller indkøber programmer hos eksterne programproducenter eller disses distributører.

2.5 Eksterne firmaer og medarbejdere

Når enkelte funktioner er udført af bestemte personer hos eksterne firmaer (der ikke er programproducenter) krediteres de pågældende personer. I andre tilfælde hvor arbejdet er udført af eksterne firmaer krediteres firmaet. Der må ikke ske kreditering af både eksterne firmaer og dets medarbejdere. Se særligt for så vidt angår eksterne programproducenter, ovenfor under pkt. 1.4. Hyres der f.eks. en anlægsgartner til et haveprogram er det altså enten firmaet eller personerne, som krediteres. I alle tilfælde bruges samme skrift som i resten af krediteringen.

2.6 Sponsorkreditering

En sponsor af et program skal krediteres efter programmet i rulleteksten (ikke med sponsors logo). Sponsorangivelser må ikke forekomme inde i et program. Reglerne for sponsorering i øvrigt kan ses i DRs Programetik: http://www.dr.dk/NR/rdonlyres/DOF84992-FOE6-4107A2B272B6F35B42D4/5187037/DRs_programetik_opdateret_den_5_juni_2013.pdf

2.7 Citater og arkiv

Citater

Ved brug af citater skal ophavsmanden til værket krediteres, hvis der i citatet er en funktion indeholdende en selvstændigt skabende indsats med afgørende betydning for programmets indhold og form. Kilden, f.eks. teatre, spillesteder eller andre TV-stationer skal også krediteres.

Arkiv

Ved brug af arkivmateriale skal ophavsmanden til værket krediteres, hvis der i materialet er en funktion indeholdende en selvstændigt skabende indsats med afgørende betydning for programmets indhold og form. Da nogle programmer kan indeholde mange arkivklip, skal det nøje overvejes, om der skal ske en fuld kreditering af alle ophavsmænd. Det kan være i overensstemmelse med god skik, kun at kreditere i begrænset omfang i sådanne tilfælde.

2.8 Adresser, konkurrencer mv.

Hvis man i forbindelse med kredit oplyser seerne om adresser, tlf. nr, vindere af en konkurrence mv, skal det grafiske design tilrettelægges, så disse oplysninger står permanent eller parallelt med almindelig kredit og dermed ikke optager unødigt tid.

2.9 Start-kredit

Kredit kan i forbindelse med dramatikprogrammer fordeles mellem start og slut. I disse tilfælde er det funktioner som "Instruktør", "Manuskript", "Oversættelse", "Frit efter...", "Baseret på...", "Fortæller", hovedroller o.lign., der afvikles i starten af programmet.

2.10 Ansvar

Ansvar for, at DRs kreditregler overholdes, påhviler ved DRs egenproduktioner programafdelingen. Ved eksterne produktioner påhviler ansvaret DR Medier. I tvivlstilfælde kan man rette henvendelse til DR Medier.

3. Designregler for alle produktioner

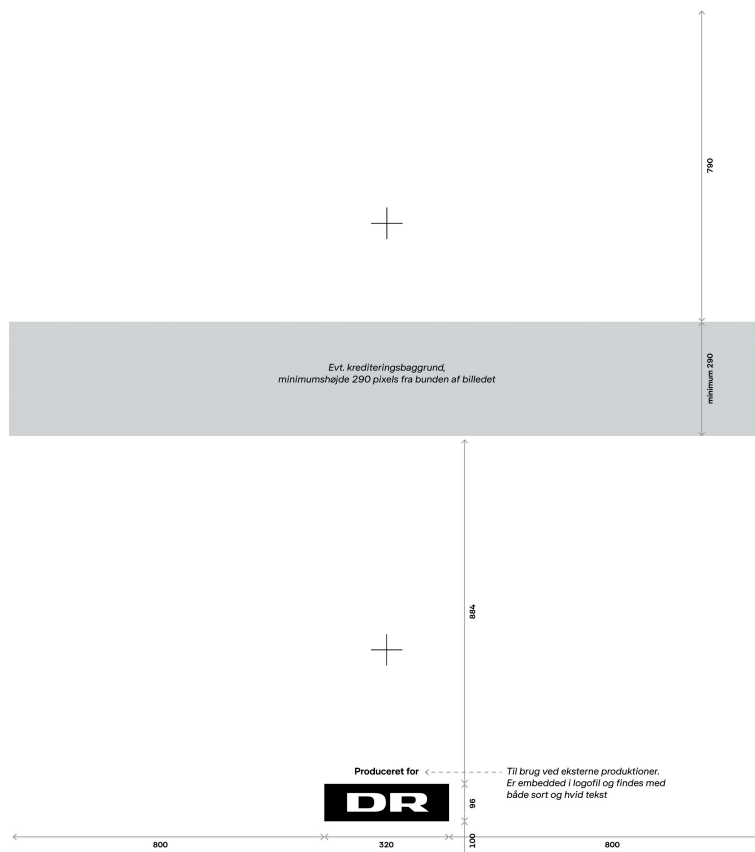
DR skalerer ikke kredit. Man kan altså stole på at den kreditering, man afleverer, vil blive sendt i præcis den form og størrelse, som den er tiltænkt, under forudsætning af at nærværende regler overholdes.

Reglerne for hvordan kredit skal udformes, skal dels sikre at opretshavsloven og reklamebekendtgørelsen overholdes og dels at det bedst mulige flow på fladen opnås.

DR forbeholder sig ret til at overskrive det øverste felt med markedsføringslementer, hvilket begrænser producentens anvendelse af området.

1. Billede: Der skal være indhold i feltet, fx stemningsbilleder eller klip fra programmet.
2. Audio: Audio under slutkreditering skal være i form af baggrundslyd og/eller musik. Der må aldrig være speak, tale eller dialog samtidig med slutkreditering. Det skyldes at programmer, når de tilgås fra DRTV eller sendes på flow tv, kan vælges at blive vist med undertekster og at deri tilfælde af speak, tale eller dialog derfor, vil lægge undertekster oven i slutkrediteringen og således forringe læsbarheden. Dette gælder dog ikke for programmer til Ramasjang og Ultra.

Find forklarende videoer, regler og skabeloner til korrekt udformning af kreditering i DR programmer på www.dr.dk/om-dr/designmanager/grid-og-kreditering

4. Særligt for eksterne produktioner

4.1 Co-finansiering og sponsorkreditering

Kredit sammensættes som angivet herunder.

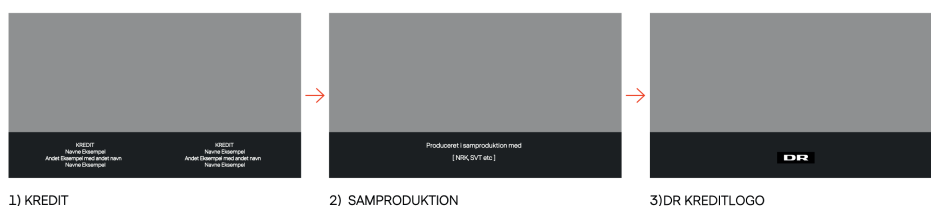
- 1) Kredit
- 2) Co-finansiering angives i separat skilt med teksten:
"Produceret med støtte fra [INSTITUT, FOND, osv]"
- 3) Ekstern producent
- 4) Derefter afsluttes med det animerede DR kreditlogo

4.2 Samproduktion

Kredit sammensættes som angivet herunder.

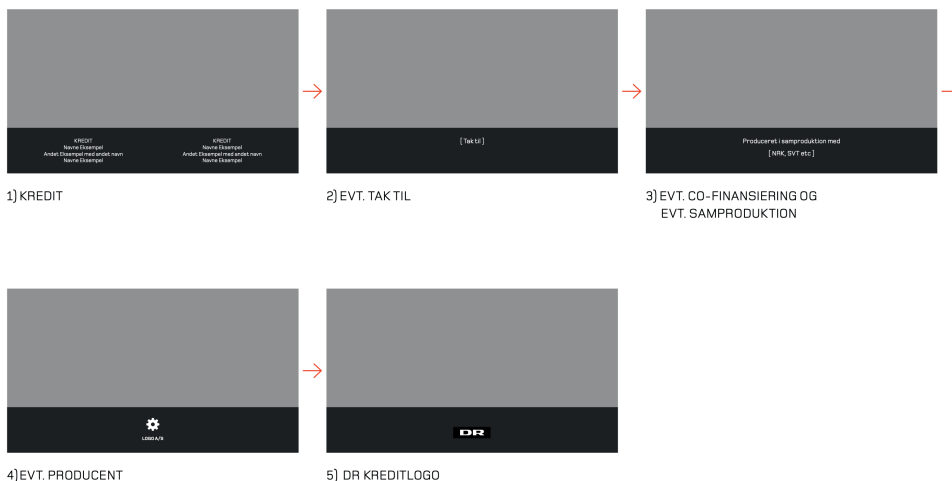
- 1) Kredit
- 2) Samproduktioner angives med teksten:
"Produceret i samproduktion med [NRK, SVT, osv]"
- 3) Derefter afsluttes med det animerede DR kreditlogo

4.3 Kombination af ovenstående

I de tilfælde hvor produktionen er en kombination af flere af ovenstående krediteres i flere på hinanden følgende skilte i denne rækkefølge

- 1) Kredit
- 2) Tak til
- 3) Cofinansiering/sponsorkreditering/Samproduktion
- 4) Producent
- 5) Animeret DR kreditlogo

5. Hvem skal krediteres?

Nedenfor angives om en funktion skal krediteres i et program.

Billedkunstnere

Ophavsmanden skal krediteres enten undervejs eller i slutkredit

Billed- og lydredigering

Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for programmets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Omfatter og erstatter alle former for billed- og lydredigering herunder "redigering", "klip", "offline-redigering", "billedmix", "dubbing", "lydmix", "mix" osv.

Casting

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun hvis kontraktligt forpligtet

Colourgrading

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun den/de hovedansvarlige

Dirigenter

Gælder også i forbindelse med citater. Skal også krediteres, selvom personen er uden for billedet

DR-redaktøren

DR-redaktøren - ved eksterne produktioner krediteres DR-redaktøren

Dukkefører

-

Dukkeskaber

Skal krediteres med teksten "Produktion af dukker"

Edb-program

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun hvis indholdsmæssigt afgørende for programmet og har anden end ren teknisk funktion

Fortæller

Overvejende i forbindelse med børneprogrammer, hvor fortælleren er en del af historien og hvor "indtaling" derfor ikke er dækkende

Fotografer

Omfatter og erstatter både "kamera". "EFP-fotograf", "steadycam", "reporterfotograf", "stills", "fotos" osv. Bemærk, at fotografassistenter ikke krediteres.

Forlæg (fx bogforlæg eller lignende)

Forlæg krediteres med teksten "Frit efter/baseret på"

Idé

Den udvikler/udviklingsproducent, der har udviklet idéen til programmet, kan krediteres med teksten "idé/efter idé af". Firmaer kan ikke krediteres for idé.

Grafiske designere

Omfatter og erstatter grafiske funktioner som f.eks. "paintbox", "signaturgrafik", "grafik".

Indtalere

Anvendes særligt i tilfælde af oversættelse og voice over

Kapelmester

Dog ikke hvis dennes navn er en del af orkestrets navn

Klipper

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for programmets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Koncept/programkoncept

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun hvis det er kontraktligt begrundet

Konsulent

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Skal specificeres, f.eks. "musik-konsulent", "historisk konsulent" osv.

Kor

Kun navn - ikke medlemmer. Evt solister skal krediteres selvstændigt

Koreografi

-

Lyd eller tonemester

Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for programmets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Kan bruges i stedet for billedredigering. Lydredigering krediteres særskilt under "lydredigering". Kun den eller de ansvarlige for alt lydarbejde i optagefasen. Bemærk, at "lydassistenter" ikke krediteres

Lydredigering

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun hvis der ikke krediteres som "billed-og lydredigering"

Lys

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for program-mets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Kun den eller de ansvarlige for alt lysarbejde i optagefasen. Bemærk, at "lysassistenter" ikke krediteres.

Medvirkende

Feks. solister, artister, skuespillere, dansere, stunt, m.fl. Hvis danse-ensemble, kun ensembles navn. Krediteres kun hvis ikke nævnt eller subtitlet i programmet.

Musikere

Se "tekst og musik" nedenfor.

Musikalsk arrangement

-

Orkester/band

Kun navn - ikke medlemmer. Gælder både brug af livemusik og cd-musik evt solister skal krediteres.

Oversættere

Omfatter og erstatter "bearbejdning" og "dansk bearbejdning"

Producent (i betydningen producerende selskab)

Eksterne producenter på produktionen skal angives som kilde til produktionen. Bemærk at der ikke er tale om en kreditering, men om en kildeangivelse.

Producent (i betydningen jobfunktion)

Producent kan krediteres, hvis vedkommende efter en konkret vurdering findes at have haft aktiv og afgørende indflydelse på produktionen.

Producer

Erstatter "TV-producer" - og alle andre producer-betegnelser. Bemærk, at "produceras-sistent" og "produktions-koordinator" ikke krediteres.

Produktionskoordinator el produktionsleder

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for program-mets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Programansvarlige

Ved egenproduktioner krediteres enhedschefen for den producerende afdeling/ enhed, som "programansvarlig".

Redaktion/tilrettelæggelse

Omfatter og erstatter "programmedarbejder", "redaktionsleder", "Journalister", "forfatter", "reporter", "research", "redaktionssekretær".

Redaktionschef

Redaktionschef kan krediteres, hvis vedkommende efter en konkret vurdering findes at have haft aktiv og afgørende indflydelse på produktionen.

Rekvisitør

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for program-mets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Kun den/de hovedansvarlige

Scenografer

Kun scenografer. Må ikke krediteres sammen med ikke-scenografer og andre der ikke er ophavsmænd

Scripter/producerassistent

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for program-mets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Kun den/de hovedansvarlige

Special effects

Skal som udgangspunkt ikke krediteres. Kun kreditering, såfremt de efter en konkret vurdering findes at have ydet en selvstændig skabende indsats af betydning for program-mets indhold og form, eller såfremt DR måtte være kontraktligt forpligtet hertil.

Kun den/de hovedansvarlige

Sponsorer

Se Kreditregler pkt xx, designregler pkt. xx samt under "Tak til"

Stemmer

Oplæsning af citater - eller danske stemmer i tegnefilm. Anvendes, hvor "fortæller" eller "indtaling" ikke er dækkende

Tegnefilm el animation

-

Tekstere

Skal krediteres med teksten "Danske undertekster"

Tekst og musik

Omfatter og erstatter bl a "komponist", "tekstforfatter", "signaturmusik" og "underlægningsmusik". Bemærk, at også cd-musik og cd-citater skal krediteres i overensstemmelse med god skik. I tilfælde af mange krediteringer kan "tekst og musik" med fordel afvikles som ét skilt til sidst med alle navne. Både komponist, tekstforfatter og band/solister skal krediteres. I programmer, hvor musik udgør hovedindholdet, skal kreditering som hovedregel ske ved udførelsen af det enkelte værk.

Uhonoreret og ekstraordinær indsats

Når personer, institutioner eller lign har ydet en uhonoreret eller ekstraordinær indsats, kan de efter en konkret vurdering krediteres med et Tak til – skal begrænses mest muligt.

6. Supplerende kredit ved dramatik og større events

Nedennævnte funktioner skal kun krediteres i forbindelse med dramatikproduktioner og ikke på dokumentar og lignende:

Instruktør

-

Manuskript

-

Nedennævnte funktioner, skal krediteres efter en konkret vurdering:

Assisterende instruktør/produktionskoordinator

-

Indspilningsleder/regissør

-

Kostume og sminke el stylist

Kun den/de hovedansvarlige, f eks kostumekoordinator "stylist" kan bruges i stedet for "sminke" og "kostumer"

Kostumedesigner

Kun den/de hovedansvarlige. Må ikke krediteres sammen med ikke-ophavsmænd

Manuskriptkonsulent

Erstatter "dramaturg"

Rekvisitør

Kun den/de hovedansvarlige

7. Synstolkningskreditering i DR

7.1 Indledning

Følgende bygger på to af DR's mest erfarne synstolkeres erfaringer: Dorthe Mikkelsen Hansen og Laura Kamis Wang.

Dorthe Mikkelsen Hansen har været på kursus i synstolkning hos ITFC i England (der på daværende tidspunkt havde lavet synstolkning i 30 år). Hos ITFC er/var det praksis at prioritere lydfolk over billedfolk, al den stund, at det ikke giver mening for en blind at kreditere de folk, der skaber billeder, de ikke kan se. Dog, vil man hvis det er tidsmæssigt muligt, kreditere fotografen. Sagen er jo også den, at det netop er billederne, synstolkerne beskriver. Administrative funktioner vil altid blive udeladt. Med alle de forskellige typer drama- og dokumentarserier, der synstolkes, er det vigtigt, at der er rum for individuelle vurderinger, hvor formidlingen til brugerne er det primære formål. Det er evident, at der er noget anderledes fra gang til gang. Dette skal selvfølgelig tages med i vurderingen af nedenstående retningslinjer, som ikke altid bare er en "fast credit formel".

7.2 Det lydmæssige udtryk vægter tungest

Det lydmæssige udtryk, roen og harmonien er det vigtigste i al synstolkning – det gælder også ved kreditering.

7.3 Det er umuligt at få alle med

Det er sjældent er muligt at få alle fra krediteringslisten med i den synstolkede version. Hvis man som synstolker er i tvivl, om alle de nødvendige krediteres, kan det være en god ide at spare med fx en tekniker eller en anden synstolker. Hvis der er begrænset plads til at lave credit, kan man med fordel fordele nogle roller ud over de afsnit, man har til rådighed.

7.4 Fordanskning af navne

Det er besluttet, at DR fordansker navne på krediteringslisten. Derfor udtales fx Malin Crépin ikke på svensk, selvom det er nærliggende, engelsk-klingende eller ditto franske og arabiske forsøges heller ikke at udtalt på originalsproget, men som en dansker ville sige det.

7.5 Hvem skal krediteres

Synstolker

Nævn så tidligt som muligt, hvem der synstolker programmet. Det er vigtig ift. kreditering og sikrer samtidig, at den blinde/svagsynede bruger tidligt ved, at det er den rigtige version af programmet, de er i gang med.

DR-logo

-

Instruktør(er) (Gælder kun ved drama. Ikke andre programtyper)

-

Idéoplæg (kan krediteres – skal ikke)

-

Manuskript (gælder drama-produktioner)

-

Skuespiller(e)

- Sørg for at skuespillerne, som har haft replikker i programmet, bliver nævnt.
- Skuespillernes navne bør altid nævnes i den rækkefølge, som de står på kreditlisten. (Skuespillere nævnes kun ved drama. Ikke andre programtyper). Sommetider er der ikke plads til alle i intro, så må de på som de første i outtro. (Man kan ikke både blive nævnt i intro og outtro – kun ét af stederne. Eneste undtagelse er, hvis man har haft flere funktioner, der skal krediteres).
- Når der er mange skuespillere – som der f.eks. er i "Når støvet har lagt sig", kan kendte skuespillere forekomme langt nede på krediteringslisten – efter en række ukendte skuespillere. Kompromiset kan være at nævne så mange som muligt, slutte med at sige "med flere" og så kreditere den/de kendte skuespillere/andre ikke nævnte i et senere afsnit, hvor vedkommende står længere oppe på krediteringslisten. Det er også en mulighed at udskifte veksle mellem et par navne undervejs. På den måde gøres der plads til at flere i løbet af hele serien kan krediteres.

Fotograf Komponist

Ved toneangivende stemningsmusik nævnes musikkens komponister og evt. band og solister

Lydfolk

Det er ofte den samme person i alle afsnit, og derfor kan man vælge at skifte mellem hvem man krediterer, så de i det store og hele bliver krediteret alle sammen):

- Tonemester
- Lyddesign
- Foley (som laver special lydeffekter – vigtige elementer, når ens verden udgøres af lyd)
- Komponist (jf. ovenstående vigtige elementer, når ens verden udgøres af lyd)

Producer og producent*

- Producer og producent er ofte den samme og kan derfor udelades for at få flere skuespillere ind (evt. ved at nævne nogle af dem i nogle afsnit)
- *Vær opmærksom på, at ordet producent har to betydninger. a) En person (som KAN krediteres) eller et produktionsselskab (som SKAL krediteres). Vil normalt være næstsidsst på kreditlisten – lige før DR.

Location

Hvis location har haft en særlig betydning - eller er beskrevet i særlig grad i synstolkningen - kan location krediteres.

Tak til

Tak til krediteres i udgangspunktet ikke. Der er undtagelser som fx i "Når støvet har lagt sig", hvor der er en tak til Bent Isager-Nielsen (tidl. chef i rigspolitiets rejsehold), som har bidraget særligt til serien. Det bør aldrig benævnes som samarbejdspartnere. Tak til er næppe den vigtigste kategori. Der vil som regel være tale om gengangere fra afsnit til afsnit, hvorfor det ikke behøver at fremgå i samtlige afsnit i en serie.

8. Kontakt

Dette dokument samt elementpakke kan rekvireres ved henvendelse til:

Inge Kastoft
M. 3520 4040
E. ika@dr.dk

Kontakt nedenstående for adgang til logopakker eller uddybende forklaring på brug af DR's logo og visuelle identitet i almindelighed.

Sine Asmussen
Designmanager
M. (+45) 28 96 71 93
E. sasm@dr.dk

Ændret d. 29/10 2020